

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 16 december 2025 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van vier implantaten in de bovenkaak ter bevestiging van een prothese.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op mondzorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreeerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Namens verzoekster is op 4 oktober 2024 bij verweerder een aanvraag ingediend voor vergoeding van vier implantaten in de bovenkaak ter bevestiging van een uitneembare prothese. Uit de machtigingsaanvraag blijkt dat verzoekster op dat moment drie jaar een volledige prothese in de bovenkaak heeft. Als reden voor de implantaten geeft de behandelend tandarts aan: 'ontbreken tuber, weinig omslagplooï, maagklachten door niet goed kunnen eten, gewichtsproblemen, afzonderen en pijnklachten.' Daarnaast blijkt uit de machtigingsaanvraag dat verzoekster tien sigaretten per dag rookt.

De huisarts van verzoekster geeft in de brief van 7 november 2024 aan dat verzoekster gebitsproblematiek ervaart. Het gaat om schaamte bij het loslaten van het gebit, waardoor verzoekster zich soms terugtrekt als zij in het openbaar is om bijvoorbeeld op een toilet te eten zonder het gebit. De huisarts geeft aan dat het eten zonder bovenprothese weer zorgt voor wondjes op het blote tandvlees. Daarnaast blijft het gebit ook niet goed zitten met eten. Hierdoor vermijdt verzoekster eten en komt verzoekster niet op gewicht.

Op 31 december 2024 is nogmaals namens verzoekster een aanvraag ingediend voor vier implantaten in de bovenkaak. Hierin geeft de behandelend tandarts aan dat de reden om te implanteren zijn het ontbreken van tuber, beperkte tuber en verminderde omslagplooï.

Verweerder wijst de vergoedingsaanvragen af. Verweerder geeft aan dat in het geval van verzoekster niet kan worden gesproken van een ernstig geslonken kaak. De tandheelkundige situatie van verzoekster kan verder ook niet worden aangemerkt als een ernstige ontwikkelingsstoornis, groeistoornis of verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel.

De door verzoekster omschreven problemen zijn volgens verweerder weliswaar vervelend, maar kunnen niet worden aangemerkt als een ernstig functieprobleem zoals bedoeld in de regelgeving. In de aanvraag staat dat de prothese niet goed zit door een 'beperkte tuber' en 'verminderde omslagplooï'. In de tweede aanvraag wordt nogmaals benadrukt dat door de retentieproblemen maagklachten en gewichtsverlies optreden. Fysieke klachten, zoals maagklachten en gewichtsvermindering, die mogelijk worden veroorzaakt door een niet goed zittende prothese geven volgens verweerder geen aanspraak op vergoeding van implantaten uit de bijzondere tandheelkunde.

Juridisch kader

Uit artikel 2.7, lid 1 en lid 2, van het Besluit zorgverzekering (Bzv) volgt dat mondzorg kan worden vergoed uit de basisverzekering bij een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp. Hiervan kan sprake zijn bij een zodanige ernstige ontwikkelingsstoornis, groeistoornis of verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel dat de verzekerde zonder de zorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven, gelijkwaardig aan die welke hij zou hebben gehad als de aandoening zich niet zou hebben voorgedaan.¹ Hieronder valt ook het aanbrengen van een tandheelkundig implantaat. Er dient dan sprake te zijn van een zeer ernstig geslonken tandeloze kaak en de implantaten dienen ter bevestiging te zijn van een uitneembare prothese.²

Beoordeling

De informatie in het dossier is tandheelkundig en juridisch beoordeeld.

Voor aanspraak op implantaten die dienen ter bevestiging van een uitneembare prothese geldt dat sprake moet zijn van een zeer ernstig geslonken tandeloze kaak en dat door deze ernstige kaakresorptie geen tandheelkundige functie kan worden behouden, gelijkwaardig aan die van iemand in vergelijkbare omstandigheden, maar zonder deze aandoening (maatmanbeginsel).

In het dossier zijn foto's van de mond van verzoekster bijgevoegd waarop een gezonde edentate bovenkaak te zien is zonder drukplekken of wondjes. De tubers achter in de mond zijn wel aanwezig maar niet uitgesproken groot. De röntgenfoto laat een bovenkaak zien zonder ernstige resorptie. Nu bij verzoekster geen sprake is van een zeer ernstig geslonken tandeloze kaak, voldoet verzoekster niet aan de voorwaarden voor vergoeding van implantaten ter bevestiging van een uitneembare prothese. Uit het dossier blijkt bovendien dat bij verzoekster sprake van een contra-indicatie voor implantaten, namelijk roken.³

¹ Artikel 2.7, lid 1, sub a, van het Besluit zorgverzekering

² Artikel 2.7, tweede lid, van het Besluit zorgverzekering

³ CAT-toetsingsrichtlijn Implantologie edentate bovenkaak (2024), te raadplegen via: <https://college-at.nl/wetten-en-regels/141/toetsingsrichtlijnen/>

Ten overvloede merkt het Zorginstituut op dat bij verzoekster evenmin sprake is van functionele klachten die het gevolg zijn van ernstige kaakresorptie. Uit het dossier blijkt dat verzoekster klachten ervaart ten gevolge van andere complicerende factoren: ontbreken tuber, weinig omslagplooï, maagklachten door niet goed kunnen eten, gewichtsproblemen, afzonderen en pijnklachten.

In de brief 'Aanspraak implantaatgedragen prothesen n.a.v. richtlijnen beroepsgroep' heeft het Zorginstituut aangegeven dat functionele klachten ten gevolge van andere complicerende factoren geen aanspraak geven op vergoeding van een implantaatgedragen prothese vanuit de basisverzekering:⁴

"Er wordt duidelijk onderscheid gemaakt tussen verzekerden die lang tandoos zijn met functionele klachten ten gevolge van ernstige resorptie en verzekerden die lang tandoos zijn met functionele klachten ten gevolge van andere complicerende factoren. Voor deze laatste groep kan weliswaar een zorginhoudelijke indicatie aanwezig zijn om een implantaatgedragen prothese te plaatsen indien geen adequaat functionerende gebitsprothese meer mogelijk is, maar een implantaatgedragen prothese behoort dan niet tot de te verzekeren prestaties van de basisverzekering. Er is dan immers niet voldaan aan de eis van een ernstig geslonken tandeloze kaak, zoals omschreven in artikel 2.7, tweede lid van het Besluit zorgverzekering."

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier concludeert het Zorginstituut dat bij verzoekster geen sprake is van een zeer ernstig geslonken kaak. Verzoekster kan hierdoor geen aanspraak maken op de vergoeding van vier implantaten in de bovenkaak ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster heeft geen (verzekerings)indicatie voor het aanbrengen van vier implantaten in de bovenkaak.

⁴ Zorginstituut Nederland, 'Aanspraak implantaatgedragen prothesen n.a.v. richtlijnen beroepsgroep', 1 maart 2016. Te raadplegen via:
<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2016/03/01/aanspraak-implantaatgedragen-prothesen-n.a.v.-richtlijnen-beroepsgroep>